

విషాద గీతం

ప్రియమైన ఆ సర్వం మాట దివిభుండక పోయివుంటే, కాళ జీవితం యంత వారులుగా అంతమయ్యేది కాదేమో! ఏ మాటలు కాళ వివేకాత్మక ఆ మాటలే ఆమె యిది ప్రధానం. అది వివేకం ఫలితంగా కాళ ప్రత్యుత్పాదించి తన జీవితం దేరులారా వాళనం చేసుకుంది. నవనవలాడుతూ నాకే వచ్చే సుకుమారమైన అతను నోటితో గిరి లేచాలి. మొదలంటూ మారిపోతుంది. గొడ్డలిపెట్టు అనవనం. ఒక జీవితంలో ప్రస్తుతి చెప్పే అదిరినందుకూ, కాదుచీకట్లు క్రమమూలేనందుకూ కులాలంటి వక్కమూట చాలా. అందులో కాళలాంటి వారి సంకతి చెప్పవనవరంలేదు.

తెలిసి వరుప్రతేన కల్పాత్కాన్తంగా వదిలివుంది కాళ. అది స్వేచ్ఛలేవారు. ఆ గదిలో కాళ వక్కలే లోగి. జబ్బు నయమైంది. కాని తదిలికి కళ్ళి కాలేదింకా! నైన తిరిగే వంకాను మామూ నిలి పుంగా వుంది కాళ. అంతకుముందే స్నేహితురాలు రీతి వచ్చి మాటాడి వెళ్ళింది. తనకు నయ మయ్యాయి "పీకొక" ప్రాణం వుందని చెప్పింది. తను గ్రూవ అంత వసాద కావాలి. అందరినీ తన చిరిపితవంతో వచ్చింది కవింబారి సరకాగా! ఏమి "పీకొక" అలోచిస్తూ వుంది వదవోరక అనాయక కాళ.

మధ్యాహ్నం వస్తేండు కావసోంది. ఆలూట దూర్బాటినుండి రిలివ అయిపోతున్న సర్వం లెంకరచర్ తీసుకుండుకు వచ్చారు. వాళ్ళలోగా వుంది. చార్జులో మార్పుచేసి గడవే చాటవోతూ వక సర్వ క్రక్క సర్వతో అంటూంది మేలిగా!
"ఇక యీ అమ్మాయి జీవితం యింతే కదా పాశం. ఏ ఆనందం అనుభవించేందుకు లేదు కదా! వదవోరక కే యీ జబ్బు రావాలి! ఎక్కడూ యిలా డెలో వుండా ల్పింకే కదా! క్ష పాశం" అంటూ తన పాశుధూతిని వ్యక్తపరిచింది.

బి. హే మ ల త

ఆ మాటలన్నీ వక్కటికూడా విడవకుండా విన్నది కాళ. అది సమావంతో పిదుకువడినా అంత అనేతకు రాలయ్యేది కాదేమో! తన కా విదయం యిన్నా ల్పా తెలియ. తన జీవితమంతా యిలా నుంచుంపే గడిచేపోవాలట. "ఏంపాశం చేకాను భగవాన్!" కళ్ళ వెంట ధారగా నీరుకారుతూ వుంది. అలో ఎంతనవుండో తనకే తెలియ. తనకోసం కారీయర్ తెచ్చిన జమాను యింటికే వెళ్ళి చెప్పినట్లున్నాడు. తమ్ముడు రక్షణ వచ్చి ఆశ్రం గా "అన్నం లివలేదేం

రాధా!" అన్నాడు. తలె తి తమ్ముడికే వు మాడలేక దిందులో తలదాచుకుని ఫోరు నుంది. వాడికేమని చెప్పింది. వాడే కారీయర్ తెలిచి తన ముందుంచాడు. కన్నీటి పారలు అడుపడూ వుంటే ఫోజనం ముగించింది. తమ్ముడు వెళ్ళింతర్వాత మాడు గంటల దాకా తలుపువేసుకుని ఏద్యగరిగినంతసేపూ తనివితీరా వచ్చింది. సాయంత్రం లెంక రచర్ నూరు చాటిపోయింది. ఆకృత్యంగా మానున్న సర్వంకు వాడిపోయిన రాధ కళ్ళ జవాలు చెప్పాయి. మొదటినుండి ఆస్థా యంగా చూచే సర్వంలో ఆమె వక త. తలుచేసి వచ్చి "ఎందు కేజే" వంది. ఎంత బ్రతిమాలినా రాధ "నాకే జబ్బు నయం కాదు కదూ!" అంటుండే తప్ప మరోమాట చెప్పదు. "ఆ మాట ఏ కవరు చెప్పాడు? జబ్బులు నయంకాక అలానే వుంటాయా! మేమంతా వున్న వెండుకు? ఏదీ మళ్ళి జ్వరం తెచ్చుకున్నావు. నాలుగు రోజులో దిప్పాల్సి చేయాలనుకుంటున్నార: ఇలా అయితే ఎలాగమ్యూ" అని నచ్చచెప్పింది. అదంతా రాధ యీ డెవిగుండా విని ఆ డెవి వ్యాసా విడిచిపెట్టింది. "తనకు జబ్బునయం కాదు." అడివక్కలే ఆమెకు నమ్మదగిన మాట. తానికనుండులు తీసుకోగూడదు. వాటి వల లాభంలేదు. అన్నీ మా వెయ్యలి. అర్థంలేని యీ జీవితానికి యిక యేదీవద్దు, అనుకుంది. అనే ఆలోచనలు రాధ మన గుల్లో గాఢంగా నాటుకు పో యా యి. ఉదయం చూడాలి! వచ్చిన దాక్కరతో "నే నింటికే వెళ్ళొ"నంది. చార్జుమాపించి "జ్వరం తగ్గా అమ్మో" అన్నాడు. "నాకు తగ్గుడు!" నిర్భయంగా నిశ్చలంగా చెప్తున్న రాధవై తు నివ్వెరపోయి చూచాడు దాక్కరు. సాయంత్రం వరకూ నచ్చ చెప్పడానికి ప్రయత్నించి విఫలంకై రాధ తండ్రికి తెలిపారు.

బరువెక్కిన గుండెతో యింట్లో అడుగు పెట్టింది. జీవితంలో తన కేవీలా లేదనుకున్న వదవోరకకాళ. వంటితిగా మార్పుని ఆలోచిస్తూ వున్న రాధ ద్వరకు తండ్రి వచ్చి "బాగా రెస్టు తీసుకో వాలమ్మో! కొన్నాళ్ళపాటు కడలకుండా వుండాలి", అన్నారు. "కొన్నాళ్ళపాటు" అంటూ

గ ర్వ వి రో ధ ము

సంసార జీవితం అనుభవించుకు మాన, అవతరణ, మంచులు లేకుండా, పిలులు త్రుటకుండా చెనుకోవడానికి సరిక పైన 21 మార్గాలు 'సంతానము' అనే తెలుగు పుస్తకంలో వున్నాయి. అపునవం లేవవును గర్భం రాకుండా చేసే మార్గాలు, అనలు సంకాంతు లేవాలి అంటున్న కారణాలు, కలిగే మార్గాలు, ముఖ్యముగా గర్భిణీ శ్రీలు ముందుగా తీసుకోవలసిన మార్గాలు, పసిపిల్లలకు వ్రుక్తిగా, ఆరోగ్యంగా ఎక్కువ భుజ్యులేకుండా పెంచే మార్గాలు అపునవం మొత్తం బొమ్మలతో సహా డి. ఎన్. మాస్టర్, యం. ఎ. వాణి 'సంతానం' అనే పుస్తకంలో వ్రాశారు. అనేక సంసార సేవకర్తలకు తీర్పులు అతాత్య గ్రంథం. దొరకు వదిలితరలండి పుస్తకం. మార్చి నవరేయి వివాహం, 83. పిటచ్చి లోడు, మద్రాసు-4 నుండి త్రవం వ్రాసే డి. సి. భుజ్యో సహా డి. 3-50 అని దొరకు మాన ఒక పుస్తకం వెంటనే పోస్టువ్యాసా వంపలకును.

SWASTIK

న్నప్పుడు ఆయన గొంతు చదుకున్నట్లు రాధ గమనించకపోలేదు. ఆయన చెప్పేటప్పుడు నూటిగా తనవే ప్రయాచి చెప్పలేక ఎటో చూస్తూ చెప్పారు. "ఎందుకీ తెర వెనుక భాగోతం?" అనుకుంది రాధ. అందరి మీదా అన్నిటిమీదా ఏదో చెప్పరాని నిరక్షయం. జీవితంపై నిరక్షయం. తలి యేదన్నా చెప్పితే "నాకెందుకీ మూర్ఖి" అనడం రాధకు పరిపాలయింది. ఆ సమాధానం తల్లికి కూలంలా తగిలేది. చిన్నపిల్ల రాధ కెందుకీ వై రాగ్యం అనుకునేది తల్లి. మిగతా పిల్లలంతా కలకలలాడుతూ నినిమాలూ, పార్టీలకూ వెళ్తూ సరదాగా వుంటే, రాధ తన కేమీ సంబంధం లేనట్లు నవలలు చదువుతూ ప్రాద్దువుచ్చేది. రాధ అనేవ్యక్తి ఆ యింట్లో లేనట్లు ప్రవర్తించేది. అనారోగ్యానికి తోడు పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలతో మనస్సు పాడు చేసుకుని మళ్ళీ ఆస్పత్రి పాలయింది. తను వెళ్ళినట్లుంది. కాని తల్లిదండ్రులు వూరుకుంటారా! చెబుతారా మృత్యువు కప్పగించలేదుగా! నర్సులు గంట గంటకూ చూస్తున్నారు. రాధకు ఆమందులు మంచి నీళ్ళలా కనిపిస్తున్నాయి. నమ్మకం లేనప్పుడు ఎన్నివుంటే యేంలాభం! మందులకన్నా మందు మనోబలం వుండాలి కదా! ఈ డాక్టర్లు, నర్సులు ఎందుకిలా నాటకమాడడం? లాభం లేదని తెలిసివుండే మందులు వాడటం ఎందుకు?

ఈ సారెందుకో రాధ ఆలోచనలన్నీ ఒకే వ్యక్తిపై నిలిచిపోయాయి. ఏదో చెప్పరాని ఆరాటం. ఆ వ్యక్తికి మనసువిప్పి అన్నీ చెప్పకోవాలని ఆశ్రం. రవి రాధకు తెలికుండా రాధ హృదయంలో ప్రత్యేక స్థాన మేర్పరచుకున్నవ్యక్తి. అతన్ని గురించి ఆలోచనలు అప్పవప్పడూ రాధలో తలెత్తకపోలేదు. అయితే ఈ నాటి అంత బలంగా నాటుకుపోలేదు. అతన్ని చూడాలనీ ఏకాంతంగా తన బాధ చెప్పకుని భోరున ఏడ్వాలనీ రాధ ప్రాతికే ఆరాట పడ్డాందిప్పుడు.

నాలుగేళ్ళ కిందట ఇరుగు పొరుగునవున్న బంధువులు, రవి, రాధ. అప్పుడు వక మాటమీద నిలచిన స్నేహం వారిది. ప్రతి దానిలోనూ అన్వేష్యంగా వుండేవారు. అలా రెండేళ్ళు తర్వాత, కాలమూ వయస్సు కలిసి రవి రాధలను దూరంచేశాయి. వైద్యవ్యాధికు ఒకరి విషయాలు ఒకరికి తెలుస్తున్నాయికాని ప్రత్యేకంగా రాధవిషయం రవికి, రవి విషయం రాధకూ తెలిసేదికాదు. రవి తి. ఎ. చదువుతున్నాడని విన్నప్పుడు, రాధ కళ్ళలో రవి రూపం నిలచి గిరిగింతలు పెట్టింది. చూడాలనే ఆశ్రం రాధను బాధించింది. అదంతా తను జబ్బు వడక ముందు విషయం. కాని యిప్పుడేలా రవి

ముఖం చూపగలడు? జీవచ్ఛవంలా వున్న తన్ను యిదివరకులాగా, రవి చూడగలడా! రాధ రోజు రోజుకూ మనస్సు వికలం చేసుకుంటూంది.

ఇక రవి: రవికి చిన్నప్పటినుండీ రాధపై వక విధమైన అభిమానం వుండేది. రాధ ఏం చెప్పినాకొదనే వాడుకాదు. రాధ చిలిపి పనులకు ముగ్ధుడై ఆనందించేవాడేకాని, వక్క మాటకూడా అనేవాడు కాదు. ఆ అభిమానమే దూరమైన తర్వాత రాధపట్ల అనురాగ బంధమైంది. కాని రవి యేనాడూ రాధకు తెల్పలేదు. ఎన్నోసార్లు రాధను చూడాలనీ, నవ్వించి కవ్వించాలనీ ఆశ్రయించేవాడు. కానీ తాను అస్వతంత్రుడు. రాధ ఈపాటికి చాలా పెద్దదై వుంటుంది. "ఇప్పుడు గురించ గలనా! చిన్నప్పటి రాధకూ యిప్పుటికీ ఎంత తేడా వుంటుందో!" రాధను చూడడానికి వెళ్ళున్న రవి ఆలోచనలవి.

కానీ.....కానీ.....తన రాధేనా ఆ అమ్మయి? తనతో పలకడం? ఏదో దిగులుగా సర్వం పోగొట్టుకున్న దానిలా, ఆలా దీనంగా వున్నదే? ఆ చలాకీ తన నుంథా యేమయింది? ఏమిటి రాధలోని మార్పు? వంటరిగా కిటికీనుండా ఎటో చూస్తూ నిలబడివున్న రాధను "రాధా" అన్నాడు. "ఆ" అంటూ యిటు తిరిగిన రాధ కళ్ళలో నీళ్లు చక్రాలు తిరిగాయి. "ఎందుకు రాధా!" దగ్గరగా వచ్చాడు రవి. "చెప్పలేను రవి!" అంటూ త్వరగా వెళ్ళిపోయింది. రాధ చెప్పలేని విషయం యేమిటి? రవి మనస్సుంతా వికలమై పోయింది. తనదగ్గర దాచడమొందుకు? తప్పించుకు తిరిగే రాధనుండి యేవిషయమూ తెలుసుకోలేక పోయాడు. నిలదీసి అడిగేందుకు రాధ తలెత్తి కూడా చూడటం లేదు. ఆఖరికోనాడు దొరికిపోయింది రాధ.

చలని వెన్నెల పాల నరగలా పరచుకుని వుండి, డాబాపై వంటరిగా చందమామ చూస్తూ నిలబడివుంది రాధ. మధ్య మధ్య చిరు మబ్బులు దోబూచులాడుతూ వున్నాయి. క్రిందినుండి రేడియో భావగీతం

ప్రసారం చేస్తూవుంది. అడోదో విసుగీతం. మామిడి చెట్టుకలుకున్న మాధవీల తుఫాను డెబ్బకు వాడి నేలరాలిపోయింది. అది ఆ గీతంలోని సారాంశం. రాధకు గుండెలు పిండినట్లయింది. ఏదో అవ్యక్త బాంధవ్యం తనకూ, ఆ మాధవీలకూ వున్నట్లు భావించింది. కళ్ళు రాధ మాట వినకుండా అశ్రువులు రాలుస్తున్నాయి. కళ్ళు తుడుచుకుని వెనక్కు తిరగగానే వెనుకనే అరంగాని ఆమె ఆవేదనను పంచుకునేందుకు నిల్చునివున్న రవి కనిపించాడు. రవినీ చూడగానే రాధ కళ్ళు తడబడాయి. రవి చూచిన చేతులూ తూలిపడింది. "నీ బాధ నాకు చెప్పవారాధా!" అన్నాడు రవి ఆవేదనగా. రవి హృదయంలో తలదాచుకుని రాధ కుమిలిపోతూంది. గంటలకొద్దీ వోదార్చిన తర్వాత తన బాధంతా రవికి చెప్పింది, అంతావిని రవి పగలబడి నవ్వాడు. ఆ నవ్వులో లేదనుకున్న ఆకాశ్యాతి రాధకు కన్పించింది. ప్రకాంత గంభీరమైన రవి నవ్వులో రాధకు తనజీవితం ప్రతిబింబించింది. అంతకన్నా రాధకేం కావాలి!

మోడువారిన రాధ జీవితం తిరిగి చివురించడం మొదలిడింది. అనురాగంలో అంత మహిమ వుందని రాధకు అవగాహన కాసాగింది. ఆరిపోవలసిన రాధ జీవితశక్యత రేడి ప్లూమానంగా వెలుగుతూందిప్పుడు. భగవంతుని ఎదుట నిల్చి "నా జీవితాంతం వరకూ నా రవి నాపై చూపే అనురాగానికి అడ్డు కలిగించకు భగవాన్" అని నిండు హృదయ ముతో ప్రార్థించేది. రాధ ప్రార్థనలూ, నోచిన నోములూ ఫలించే సమయం దగ్గరకు వచ్చింది. కానీ...

తెలవారితే మూడు రోజులుంది—రవి, రాధల్లో దంపతులయ్యే శుభ ముహూర్తం. రవి మనసు రాధ రూపాన్ని తుణమొకయ్యగా ముగా వూహించుకుంటూ తన్నయత్నం చెందుతూ వుంది. సాయంత్రం టిఫిన్ అయిన తర్వాత నాలుకర్చిలో కూచుని ఊచాల ఊయలలో ఊగుతున్నాడు. అలా కొన్ని తుణాలు గడిచాయి. భగవంతుడు ఇక రవినీ

సుఖజీవిత సేవ

భారత "సిద్ధ జైద్య మహిమ" మన నీతి నిదుల పాటిలేని క్రికీ ఒక తార్కాణము.

"మేల్ మాయిల్ మందు"

ప్రపంచమూ ప్రఖ్యాతి గాంచిన మేహ, కుషుకోగనివారిణి భయంకరమైన మేహ వ్యాధివల్ల కష్టపడువారలకు పునర్జన్మము అద్భుత శంఖేని మేహకోగ నివారణ నూనె, లేహ్యము.

డా. కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచారి & సన్యు,

8/32, మేల్ మాయిల్. (P. O.) (N. A. Dt.) S. India.

